

ВАРІАНТ 1

Частина 1 ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Завдання 1—23 мають чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть, на Вашу думку, правильний варіант відповіді, позначте його в бланку відповідей згідно з інструкцією.

1. Укажіть рядок, у якому цифри відповідають назвам заштрихованих на картосхемі українських губерній у складі Російської імперії на початку 20 ст.

- А 1) Подільська, 2) Херсонська, 3) Полтавська
Б 1) Катеринославська, 2) Полтавська, 3) Херсонська
В 1) Херсонська, 2) Подільська, 3) Харківська
Г 1) Подільська, 2) Катеринославська, 3) Харківська

2. У якому рядку правильно перелічено назви промислових центрів, пропущених у твердженні?

На рубежі 19–20 ст. в українських землях сформувалися великі промислові центри: 1) __ вугільно-металургійний, 2) __ залізрудний, 3) __ марганцевий басейни та Південно-Західний цукробуряковий район.

- А 1) Донецький, 2) Нікопольський, 3) Криворізький
Б 1) Криворізький, 2) Донецький, 3) Нікопольський
В 1) Донецький, 2) Криворізький, 3) Нікопольський
Г 1) Катеринославський, 2) Криворізький, 3) Полтавський

3. Про наслідки якої події/явища/процесу свідчать наведені факти?

Створення нових можливостей для капіталізації сільського господарства; переселення частини українських селян у малоосвоєні райони азійської частини імперії; зростання продуктивності сільського господарства; формування потужної верстви середнього та заможного селянства; прискорення обезземелення селянства; посилення майнового розшарування селян; зростання соціальної напруги в суспільстві.

- А економічної кризи 1900–1903 рр.
- Б аграрної реформи П. Столипіна
- В ухвалення циркуляра Столипіна від 20 січня 1910 р.
- Г концентрації промислового виробництва

4. Який із зображених документів стосується подій УНР у листопаді 1917 р.?

5. Територію якого державного утворення заштриховано на картосхемі?

- А Автономної України в серпні 1917 р.
- Б УНР у листопаді 1917 р.
- В Української Держави влітку 1918 р.
- Г УСРР на початку 1921 р.

6. До яких заходів удавалися уряди УНР та Гетьманату в культурно-освітній сфері?

- А знесення з майданів та вулиць пам'ятників, збудованих царям та їхнім прибічникам
- Б боротьба з неписьменністю дорослих, запровадження всеобучу в шкільній освіті
- В створення українських гімназій, розгортання мережі курсів української мови в державних установах
- Г лівідація університетів, відкриття робітфаків

Прочитайте фрагмент історичного джерела та виконайте завдання 7–10.

«Пригадую перше засідання Трудового конгресу, яке відбулося в будинку київської опери, де не раз уже відбувалися селянські з'їзди. Вразила мене театральність цього першого засідання. Велика сцена була прибрана українськими килимами й великим жовто-блакитним прапором. Посередині проти трибуни був поставлений великий золотий тризуб. У глибині сцени п'ять укритих червоним оксамитом великих крісел для членів Директорії... Коли члени Директорії з'явилися на сцені, члени Конгресу встали, вітаючи їх покликами... національний гімн грала оркестра...»

7. Що спричинило події, про які йдеться в джерелі?

- А більшовицьке повстання в Києві; збройний виступ робітників заводу «Арсенал»
- Б реорганізація Директорії (виключення представників соцпартій) та союз з Антантою
- В утворення Директорії та перемога антигетьманського повстання
- Г звільнення Києва від більшовиків частиною армії УНР та УГА, вступ до столиці армії А. Денікіна

8. Коли відбулися події, про які йдеться у фрагменті джерела?

- А листопад 1918 р.
- Б січень 1919 р.
- В серпень 1919 р.
- Г травень 1920 р.

9. Хто із зображених історичних діячів брав безпосередню участь в описаних у джерелі подіях?**10. Яке рішення, з-поміж інших, було ухвалено під час заходу, що його описано в джерелі?**

- А обрано новий склад Української Центральної Ради
- Б доручено Раді Народних Міністрів укласти мир з Центральними державами
- В затверджено акт про утворення єдиної соборної України
- Г визнано доцільність укладення союзу з Другою Річчю Посполитою

11. Коли було створено зображений на ілюстрації плакат?

- А 1917 р. Б 1918 р.
В 1919 р. Г 1920 р.

12. Коли було ухвалено документ, уривок з якого наведено?

«...Розкладка скасовується, і замість неї вводиться податок на продукти сільського господарства. Цей податок має бути меншим, ніж хлібна розкладка. Він повинен призначатися ще до весняного посіву, щоб кожен селянин міг заздалегідь врахувати, яку долю врожаю він повинен віддати державі та скільки залишиться в його повне розпорядження... Після сплати податку надлишки, що залишилися в селянина, поступають у його повне розпорядження. Він має право обміняти їх на продукти й інвентар, які доставлятиме в село держава з-за кордону та зі своїх фабрик і заводів; він може використовувати їх для обміну на потрібні йому продукти через кооперативи й на місцевих ринках і базарах».

- А 1918 р. Б 1919 р.
В 1920 р. Г 1921 р.

13. Укажіть наслідки суцільної колективізації в УСРР на кінець першої п'ятирічки.

- 1 усупільнення майже 70 % селянських господарств, понад 80 % посівних площ
- 2 збалансування розвитку промисловості й сільського господарства
- 3 зростання прошарку заможних селян
- 4 зростання врожаїв і збільшення поголів'я худоби
- 5 утвердження командно-адміністративної системи управління сільським господарством

- А 1, 2, 4 Б 2, 3
В 4, 5 Г 1, 5

14. Про який «судовий» процес ідеться в джерелі?

«...Підсудних привозили з тюрми не в "чорних воронах", а в звичайних автобусах, ніби на прогулянку. На сцені в перервах підсудним підносили чай з "пирожниками". Організатори явно перегравали, пересаджували свою роль гуманних учнів Дзержинського. Особливо ці масні і демонстративно великі солодоці, кондитерські вершини тодішнього щасливого життя, були тут не до речі. Проте, думаю, що відкинути, відсунути їх підсудний академік Сергій Єфремов, людина великої гідності, не міг. Не могли й інші. Так само не могли відкликати своїх попередніх свідчень, даних у Києві, вислухані довгими днями і ночами без сну. І признання, і театральні солодоці — все належало до заздалегідь розробленого ритуалу, й підсудні мали коритися йому».

- А «Шахтинська справа»
Б справа «Спілки визволення України»
В справа «Українського Національного Центру»
Г справа «Української військової організації»

15. Укажіть особливості становища Підкарпатської Русі у складі Чехословаччини в міжвоєнний період.

- 1 уряд дозволяв діяльність національних навчальних закладів
- 2 на відміну від інших західноукраїнських земель, адміністративно-керівні посади всіх рівнів обіймали українці
- 3 розгорнуто програму будівництва сучасних доріг, здійснювалася електрифікація краю, проводилася земельна реформа
- 4 провідні національні партії в краї домагалися від уряду об'єднання з радянською Україною

5 уряд вкладав значні кошти в розвиток промисловості, що дало змогу істотно збільшити кількість великих підприємств

- А 1, 2 Б 1, 3
В 2, 4 Г 3, 5

16. Укажіть, коли відбулося звільнення від нацистських окупантів територій України, заштрихованих на картосхемі.

- А кінець грудня 1942 р.
Б березень—квітень 1943 р.
В вересень—листопад 1943 р.
Г квітень—травень 1944 р.

17. Що було характерним для відбудови промисловості в перші повоєнні роки?

- 1 будівництво найбільшого у світі ракетобудівного комплексу в Дніпропетровську
- 2 введення в дію новобудов «великої хімії» в Новому Роздолі, Черкасах, Чернігові, Дніпропетровську
- 3 пуск гігантів чорної металургії — заводів «Запоріжсталь», «Азовсталь»
- 4 будівництво Каховської ГЕС
- 5 відновлення Дніпровської гідроелектростанції
- 6 відбудова «всесоюзної кочегарки» — Донбасу

- А 1, 2, 6 Б 2, 4, 5
В 3, 5, 6 Г 2, 3, 4

18. Що визначало соціальну політику в УРСР за доби «відлиги»?

- 1 збільшення тривалості робочого дня на дві години
- 2 зниження пенсійного віку до 60 років для чоловіків і 55 — для жінок
- 3 перехід на 5-денний робочий тиждень при восьмигодинному робочому дні
- 4 збільшення середнього розміру пенсій
- 5 активне будівництво комунальних квартир

- А 1, 2, 5 Б 2, 4, 5
В 2, 3, 4 Г 1, 3, 5

19. За якого періоду другої половини 20 ст. зародився громадсько-культурний рух, про який ідеться в уривку з джерела?

«Іван Світличний виводив соцреалізм на загальнолюдський простір і демонтував теорію партійної літератури. Іван Драч приніс перші вірші — незвичайні й незрозумілі так, наче його не вчили, про що і як треба писати... Василь Симоненко заговорив з Україною в тоні надзвичайної щирості й відвертості... Ліна Костенко зрідка виступала з віршами, але то були вірші такого звучання, наче вся радянська поезія для неї неістотна... Євген Гуцало естетично животворив образи поза межами «соціалістичної дійсності», а Володимир Дрозд викривав дійсність з недозволеного боку. Зовсім не те і зовсім не так, як навчали в інституті, малювали Віктор Зарецький, Алла Горська, Любов Семикіна, Галина Севрук, Панас Заливаха, Веніамін Кушнір».

- А післявоєнної відбудови
Б «відлиги»
В «застою»
Г «перебудови»

20. У яких твердженнях ідеться про Петра Шелеста?

- 1 був нагороджений чотирма зірками Героя Радянського Союзу та Героя Соціалістичної праці, а також сімома орденами Леніна
- 2 став першим секретарем ЦК Компартії України в 1972 р.
- 3 сприяв деякою мірою українізації закладів освіти, радіо і телебачення республіки
- 4 наприкінці кар'єри розкритикований на політбюро ЦК КПРС за «недоліки у справі інтернаціонального виховання трудящих і примиренське ставлення до проявів націоналізму»
- 5 автор книги «Інтернаціоналізм чи русифікація?»

А 1, 3 Б 2, 4
В 3, 4 Г 3, 5

21. Яка з фотографій засвідчує громадсько-політичну активність в Україні за доби «перебудови»?

22. Який рік слід уписати на місці пропуску в джерелі?

«...Не передати словами, з яким хвилюванням зустрів я Акт проголошення незалежності України, прийнятий Верховною Радою 24 серпня _____ і підтверджений на Всеукраїнському референдумі 1 грудня. Чи сподівався, страждаючи в польських і радянських концтаборах, що доживу до такого часу, що здійсняться мої найзаповітніші мрії?! Богові було угодно, щоб сталося саме так. І щоб я впевнився: моя причетність до боротьби з поневолювачами України не була марним поривом душі...»

А 1989 р. Б 1990 р.
В 1991 р. Г 1992 р.

23. Укажіть поняття, яке розкриває особливості президентської виборчої кампанії 1999 р.

А «касетний скандал» Б «конституційна ніч»
В «канівська четвірка» Г «чорний вівторок»

У завданнях 24–26 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть, на Вашу думку, один правильний варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблиці бланка відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви).

24. Установіть відповідність між плакатами та історичними періодами їх створення.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

- А Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921–1928 рр.)
 Б радянська модернізація України (1929–1938 рр.)
 В Україна під час Другої світової війни (1939–1945 рр.)
 Г повоєнна відбудова та розвиток України в 1946 – на початку 1950-х рр.
 Д Україна в умовах десталінізації (1953–1964 рр.)

25. Установіть відповідність між іменами історичних діячів, чия діяльність пов'язана із західно-українськими землями в міжвоєнний період, та їхніми стислими характеристиками.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

- 1 Дмитро Донцов
 2 Євген Коновалець
 3 Августин Волошин
 4 Андрій Мельник

- А Засновник і лідер народно-християнської партії Закарпаття, від якої був обраний послом до чехо-словацького парламенту. Від жовтня 1938 р. — голова уряду, незабаром — президент Карпатської України.
 Б Один із засновників Українського союзу хліборобів-державників. Редагував друкований орган УСХД — «Хліборобська Україна», у якому опублікував політичний трактат «Листи до братів-хліборобів», де виклав програмові засади українського консерватизму. Його політичним ідеалом була конституційна монархія.
 В Командир корпусу Січових стрільців на східноукраїнських землях, полковник Армії УНР, ініціатор створення Української військової організації та Організації українських націоналістів, перший голова її Проводу.
 Г Від 1922 р. мешкав у Львові, де був редактором «Заграви» — друкованого органу Української партії національної роботи. У 1939 р. заарештований і ув'язнений у польському концтаборі. Обстоюючи ідею самостійності України, завжди зберігав виразну антиросійську позицію. Його політична філософія великою мірою стала основою революційно-підпільної діяльності ОУН.
 Д Учасник Української революції 1917–1920 рр., співзасновник Української військової організації. У 1938 р. став головою проводу ОУН, на початку 1940 р., після розколу ОУН, очолив одну з фракцій організації.

1

варіант

26. Установіть відповідність між іменами діячів і напрямом науки, який вони розвивали.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

1 Борис Патон	А квантова теорія поля та статична фізика
2 Олександр Палладін	Б електрозварювання
3 Микола Боголюбов	В хірургічне лікування серцевих захворювань
4 Микола Амосов	Г біохімія
	Д електронно-обчислювальні машини

У завданнях 27–28 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці бланка відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта.

27. Установіть послідовність подій.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

А початок будівництва Дніпровської ГЕС
Б створення УАПЦ на чолі з митрополитом В. Липківським
В проголошення курсу на індустріалізацію XIV з'їздом ВКП(б)
Г затвердження Союзного договору I з'їздом рад СРСР

28. Установіть послідовність звільнення українських міст від нацистської окупації.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

А Ужгород
Б Миколаїв
В Запоріжжя
Г Харків

У завданнях 29–30, які мають сім варіантів відповідей, оберіть три правильні відповіді й запишіть їхні номери у клітинки.

29. У яких твердженнях ідеться про Михайла Грушевського?

--	--	--

1 очолював делегацію УНР у переговорах з Німеччиною та її союзниками в Брест-Литовську
2 голова та незмінний лідер Української Центральної Ради
3 автор праці «Відродження нації» в трьох томах про події Української революції
4 у 1931 р. був під слідством як керівник організації «Український національний центр»
5 автор майже 2 тисяч наукових і публіцистичних праць
6 перший президент створеної в листопаді 1918 р. Української Академії Наук
7 від листопада 1920 р. керував роботою уряду УНР за кордоном

30. Що було характерним для періоду середини 1960-х – початку 1980-х рр. в історії України?

--	--	--

1 демократизація радянської системи, запровадження гласності
2 надання права союзним республікам на власну внутрішню політику
3 проведення утисків та репресій щодо інакодумців
4 юридичне оформлення монополії КПРС на владу
5 реалізація ідеї злиття націй і народностей СРСР в «нову історичну спільноту – радянський народ»
6 відмова від директивного планування й силового управління економікою, впровадження ринкового регулювання
7 активне залучення іноземних інвестицій у підприємства ВПК